

Podróżuj po Małopolsce w rytmie eko!

Jest już dostępne nowe wydanie przewodnika dla ekoturysty pt. "Małopolska w rytmie eko". Na stronach 254 – 313 znajdziecie obszernie przedstawiony Beskid Gorlicki:

Cztery pory roku w Beskidzie Niskim
Cmentarze wojenne z I wojny światowej
Śladami dawnych zawodów i rzemiosł na ziemi gorlickiej
Gorlickie Zagłębie Naftowe

Sporo miejsca poświęcono także atrakcjom Gorlic – Miasta Światła.

Przewodnik jest dostępny w ekologicznej wersji pdf [do pobrania tutaj](#).

Wydawcami przewodnika są Fundusz Partnerstwa i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCA NA SZLAKACH WYCIECZEK

Gorlice – serce szlaku naftowego

Gorlice powstały prawdopodobnie jeszcze w XIV w., u zbiegu rzek Sękówka i Ropa, a pierwsi osadnicy mieli tu przybyć z Görlitz (Zgorzelec). To właśnie od nich wywodzi się nazwę miasta. W XIX w. Gorlice stanowiły znaczący ośrodek rodzącego się przemysłu naftowego. W latach 50. tego stulecia działał tu **Ignacy Łukasiewicz** (1822–1882) – farmaceuta, założyciel pierwszej kopalni ropy naftowej na świecie (w Bóbrce na Podkarpaciu) i wynalazca lampy naftowej. W Gorlicach ulepszał swoją lampę i proces destylacji ropy naftowej, a także skonstruował pierwszą na świecie

uliczną lampę naftową, która stała się przy skrzyżowaniu obecnych ulic Węgierskiej i Kościuszki. Stąd dziś klimatyczne Gorlice promują się jako Miasto Światła, a jedną z głównych atrakcji jest **Skansen Przemysłu Naftowego „Magdalena”**, gdzie można nie tylko zobaczyć dawne narzędzia, maszyny i urządzenia, ale też samemu doświadczyć pracy związanej z wydobywaniem i przetwarzaniem tzw. czarnego złota.

Układ urbanistyczny Gorlic – z czworobocznym, położonym tarasowato **Rynkiem** i odchodzącymi z jego narożników ulicami – pochodzi z XIV w. W zachodniej pierzei zachowały się zabytkowe kamienice mieszczące z XVIII i XIX w. Zwraca uwagę także okazały

ratusz, w którego najstarszej, narożnej części mieściła się apteka Łukasiewicza. W 2013 r. stała się przy nim **ławeczka Ignacego Łukasiewicza** – dzieło artysty rzeźbiarza, malarza i medaliera Zdzisława Tohla, pochodzącego z Przemysla.

Jednym z najcenniejszych zabytków miasta jest **dwór Karwacjanów** – dawna siedziba rodowa założycieli Gorlic. W XV w. powstała najstarsza część dworu, obronna wieża mieszkalna, która razem z fosą i drewnianymi umocnieniami stanowiła uzupełnienie systemu obronnego miasta. Karwacjanie byli zamożną mieszczańską rodziną osiadłą w Krakowie, a historycy domniemają, że przybyli z zachodu Europy – z Francji lub Włoch. Dwór został zniszczony podczas I wojny światowej i odbudowany na podstawie archiwalnych fotografii.

Warto pospacerować w pełnym słońcu **parku Miejskim**, położonym w widłach Ropy i Sękówki, który

uważany jest za jeden z najpiękniejszych parków w Polsce. Nosi on imię Wojciecha Biechońskiego – burmistrza Gorlic w latach 1887–1902 i uczestnika powstania styczniowego. Mieszkańcy i przyjeźdźni lubią fotografować się pod **pomnikiem niedźwiadków**.

Pasjonaci zabytków z I wojny światowej będą mogli spędzić w Gorlicach cały dzień, odwiedzając cmentarze wojenne. Do najbardziej spektakularnych należy **cmentarz nr 91 na Górze Cmentarnej** – przypominający fortecę, zaprojektowany przez Emila Ladewiga.

Muzeum Regionalne PTTK im. Ignacego Łukasiewicza, Gorlice, ul. Wąska 7–9, tel. +48 18 352 26 15, www.pttkgorlice.pl

Galeria Sztuki Dwór Karwacjanów – Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyżów, Gorlice, ul. Wróblewskiego 10a, tel. +48 18 353 56 18, <https://muzeum.gorlice.pl>

298

Gorlicki ratusz | Fot. Kamil Sorocki

299

Dwór Karwacjanów | Fot. Kamil Sorocki

RE
GION
SA
DEC
KI

Śladami dawnych zawodów i rzemiosł na ziemi gorlickiej

Dominika Zaręba

MAŁOPOLSKA

w rytmie eko

PRZEWODNIK EKOTURYSTYCZNY

Znak „Działam w rytmie eko” wskazuje miejsca, produkty i wydarzenia, które wyróżniają się wysoką jakością oraz dbałością o środowisko naturalne i kulturowe.